

Circulair renoveren: 'Niet purren, lijmen of kitten'

8 oktober 2020

[Home](#) / [circulair renoveren](#)

Afgelopen zomer startte de grote renovatie van de gevels van de gebouwen B en C van Hogeschool Windesheim. Een belangrijk uitgangspunt: zo circulair mogelijk werken. Wat maakt een renovatie circulair en waarom is het zo complex? De newsroom sprak in de week van de duurzaamheid met Fabio Ottenbros en Anton de Ruiter van de afdeling Huisvesting.

Duurzaam of circulair renoveren, het klinkt in deze tijd als iets vanzelfsprekends en je zou haast verwachten dat de draaiboeken voor het oprapen liggen. Niets is minder waar. Het is een complexe puzzel waarbij elke beslissing wordt gevolgd door een volgend vraagstuk.

Wat is de eerste stap bij een duurzame renovatie?

'De eerste stap is antwoord geven op de vraag: slopen of renoveren. Niet slopen was een belangrijke conclusie die we enkele jaren geleden trokken, nadat we tot het inzicht kwamen dat nieuwbouw een enorme grote en dure operatie zou worden. Tegelijkertijd was het duidelijk dat de gebouwen B en C niet meer voldeden aan de moderne eisen. Het was er te koud of te warm, het tochtte en de luchtkwaliteit was niet goed genoeg. Dat is ook wel logisch: de gebouwen dateren uit de jaren tachtig, hebben enkelglas ramen en een ouderwets verwarmingssysteem. Het was wel duidelijk dat er een behoorlijke renovatie voor nodig was om tot een leefklimaat en een energiebeheer te komen, passend bij deze tijd. Nadat de eerste belangrijke kogel door de kerk was, gingen we op zoek naar een architect.'

Hoe gaat zoiets?

'Dat was een intensieve zoektocht want er is tussen architecten onderling een wereld van verschil. De kennis over duurzaam en circulair bouwen is bij de een veel groter dan bij de ander. Via een nationale aanbesteding konden architecten zich inschrijven. Degenen die geen kaas hadden gegeten van duurzaam bouwen vielen direct af. En daarna was het vooral een kwestie van smaak en haalbaarheid: wie past bij ons. Uiteindelijk gaf de combinatie van een mooi en circulair ontwerp, een goed plan van aanpak, ontwerpkosten en vooral ook de haalbaarheid, de doorslag. Het ontwerp moest natuurlijk ook passen bij de andere gebouwen en vooral niet detoneren met gebouw X en het groene hart eromheen. Het ontwerp van LIAG voldeed aan al die eisen en kwam als beste uit de bus.'

Wat is er circulair aan het ontwerp van B en C?

'Bij circulair bouwen denk je al gauw dat je dat alleen kunt doen door het hergebruiken van

materialen. Het bouwen zonder gebruik van nieuwe grondstoffen is echter bij een renovatie als deze praktisch onmogelijk. We kozen voor een andere definitie waarbij we het hergebruik in de toekomst als uitgangspunt namen. Dus zodra we in de toekomst besluiten om de gevel te ontmantelen, dan zijn al de losse modulaire gevelelementen die LIAG ontwierp, opnieuw te gebruiken. Het sleutelwoord bij de circulaire renovatie van B en C is 'losmaakbaarheid'. Dat uitgangspunt betekent dat we niets purren, lijmen of kitten. De zoektocht naar de juiste materialen was intensief en langdurig en het is opmerkelijk hoezeer bij materiaalbedrijven duurzaamheid nog in de kinderschoenen staat. Wij haalden een externe adviseur in huis die dat voor ons uitzocht. Materialen die we wel kunnen hergebruiken, zoals het hardhout uit gebouw T, verwerken we zodanig, dat het voor iedereen zichtbaar is.'

Wat is de stand van zaken?

'Het definitieve ontwerp ronden we deze maand af en tegelijkertijd zijn we deze zomer begonnen met de realisatie in de kantine van gebouw C. Het doel is om ergens in eind 2021 klaar te zijn. Maar dat is nog ver weg en voor die tijd moet er enorm veel gebeuren. We renoveren terwijl de meeste vaklokalen gewoon in gebruik zijn. De bewoners van gebouw B zijn inmiddels verhuisd naar gebouw D. De verwachting is dat de eerste 'bewoners' in april 2021 terug kunnen verhuizen.'

Hoezo moeten mensen de gebouwen uit voor een gevelrenovatie?

'Het is officieel inderdaad een gevelrestauratie maar als je de buitenschil vernieuwt en binnen is de

aanblik gedateerd, dan levert dat weinig voldoening op voor de gebruikers. Dus parallel vernieuwen we ook het binnenwerk zoals de plafonds, de verlichting en stuclagen. En daarvoor moeten de lokalen leeg zijn.'

Windesheim heeft ook zelf kennis over duurzaamheid in huis. Levert dat voordelen op?

'Veel beslissingen die we op dat gebied moesten nemen, dateren nog uit de periode vóór het bestaan van een lectoraat als Netwerken in een circulaire Economie, maar we hebben daar wel contact mee. Ook hebben we geregeld contact met onze opleiding Bouwkunde voor stageopdrachten en af en toe beleggen we een sessie met het domein Techniek, bijvoorbeeld over de invulling van een minor.'

Wat is alles overziend, het grote verschil met bv. tien jaar geleden?

'Alles is heel anders dan tien jaar terug. We zitten qua duurzaamheid in een stroomversnelling. Tien jaar geleden werd er veel eerder en vaker gekozen voor sloop en nieuwbouw. Een tweede gebouw X waarbij het accent ligt op het visuele statement zou nu minder voor de hand liggen. We leven in een andere tijd waarbij circulariteit belangrijker is dan een prijs winnen op het gebied van architectuur.'

Lees meer over de circulaire renovatie van gebouw B en C op de website van LIAG:

<https://www.liag.nl/projecten/hogeschool-windesheim>

Delen via:

Vragen over dit nieuwsbericht?

Stel ze aan de Newsroom via newsroom@windesheim.nl

Persvragen?

Stel ze aan Jorieke van 't Klooster
Woordvoering

 31642839609

 088 - 469 99 11

 Mail mij

Laatste nieuws

4 december 2020

Windesheim SDG Challenge Finale kent alleen maar winnaars!

[Alle nieuwsberichten](#) →

Neem contact met ons op

Bel

[0900 - 8899](tel:0900-8899)

Op werkdagen tussen 9.00 – 17.00 uur

Whatsapp

[31651423256](https://api.whatsapp.com/send?phone=31651423256)

Mail

info@windesheim.nl

Onze opleidingen

Alle opleidingen
Opleidingen in Almere
Opleidingen in Zwolle
Voltijdopleidingen
Deeltijdopleidingen
Associate degrees

Direct naar

[↗ Intranet studenten](#)
[↗ Intranet medewerkers](#)
Minor
Vakantie en lestijden
Bedrijven & Organisaties
Onderzoek

Windesheim

Locatie Almere
Locatie Zwolle
[↗ Werken bij Windesheim](#)
[↗ Windesheim.com](#)
Veelgestelde vragen
Contact

Almere

Zwolle

Algemeen

